

Kálaad ábêê Pwôl nyə á cilə Timotê yé

Isâ í dúgyá nə kálaad ábêê mə Pwôl shú mə Timotê yí

Kálaad ábêé mə Timotê ngə nyîn ná Pwôl nyə á bæ Róma ja nyə á cilə nyə yí (1.17). Í á jəla nə bæ Pwôl ngə jág jug mímbwugəd (2.9) a músə a tál fwó (4.10, 16). Nda nyə á mpu ná iséy byé í mə shîn a wál zə yə ná (4.6), nyə á ka cilə muud nyə á bæ nyə fwámé múúd gwoonḡ á ccelí yé (1.2), yə nyə məcwûḡ.

Pwôl mə tééd fwo yə Zembî akíba nə búgə Timotê ji nə ndí yí. Nda á bwey mpu ná obwiḡgye ó Jəjə Lâḡ bwé də jug, də bwəma nə cúwálí ná, a bándúló Timotê ná a yímúg nyúul ja məkəgəmə mə bə yí, a gwána nda fwámé «mwâ zimbî mə Krîst», lwóya íḡkáj. (1.3–2.13). A mpú bándulə nyə ná a jíig ncê nə buud bwé də té mbɛɛ ílís-lís nə ozhuyá nə isâ í də sá ná buud bwé wúg búgə dí wá. A mú ci ná a bég yuug jé, nyə Pwôl, a də cəgə nda mílósú mí Zembî mí ngə ci ná, kú fúfug (2.14–4.5). A mú kə shínal kálaad nə ḡkəḡgúlá ḡkəḡgula cé nyáméfwó tál yí, a ngə lə Zembî muud nyə á ngə shúgal nyə yé (4.6–22).

Pwôl ngə lwó ná nyə a mə gwána gwáná á kaambulələ nə Jəjə Lâḡ ná ndeé kə wóós məshíné mə cəg jé (4.7). A ngə jii ja jêsh ná buud bwé lə kálaad éga wá bwé gwánág gwáná jəḡḡgú kú nə ifwaas, nda fúndə mízhízhíḡ, ngə gwána nə búgə, nə jísów, nə ccelí, nə nadâ.

Məbədə

¹ Mə wə ηgə cilə kálaad éga, mə Pwôl. Zembî nyə a jii ná mə bəg *muud lwámá mə *Krîst Yésus, shú ná mə bwíngug buud cug nyə á kaag ná a bá yə bwo wə Krîst Yésus yí.

² Mə cilə wo Timotê mwân waam mə búl cɛel yé. Zembî Sósngú bá Cwám̄ba wúsú Krîst Yésus bwə ó sá wo mpaam, bwə ó gwág wo cey lámúd, bwə ó sá námə ná wo cúgəg mpwogé.

Pwôl ηgə yə Zembî akíba

³ Mə ηgə yə Zembî ódá bwə á də yə gúmá yé akíba. Nyə námə wə mə ηgə yə gúmá mitédúgá myâ lâm mí njúl mə fúbán yé. Mə də wá wo mádí məjəgula dí ja jêsh, təo ibulú təo mimwásə.

⁴ Mə ηgə bul tédugá yé dwô, mə ka ηgə bul jii ná shwə dúgyág mə búlug bə nə məshusug.

⁵ Mə ηgə téduga búgə gwô, búgə á kú nə məkəη, búgə ηgwúd nə ηgwúd mpáám̄bə gwô Loyís bá nyəngú woó Enís bwə á bə nə ndí yí. Mə ηgə mpu búbálé ná búgə jəng námə wə wó jí nə ndí yí.

Magulag jug shú Jəjə Kéel

⁶ Gwə wə mə bándúlə wo ná: ηgagú nə gwíng sâ Zembî nyə á yə wo ja mə á bəd wo məbwə yí.

⁷ Nəcə *shíshim Zembî nyə á yə shé yí í cúgə shíshim ífwaas; í yidá bə shíshim í də sá ná muud búlug bə nə ηkul, nə cɛelí, a də jwú nə lâm yé yí.

⁸ Ntó mə ké ná wo ajáláyé nə gwág shwôn nə ηgələ bwiing lân mə Cwám̄ba íshé tām buud, wo nda námə gwág mə shwôn nda mə jí mímbwug dí ná. Yidagú

magulə ná wo júgug námá nda mə shú Jɔjɔ Kéel, shwə ɲgá *búgula ɲkul má Zembî.

⁹ Nəcə nyə wə nyə á cug shé, a jôw shé ná shé bág buud bé; nyə a shígé jôw shé ntó ná shé á fwo sá jɔjɔ mísóólágá, í á bə ɲji nəcə nyəmfwó nyə á ɲwa cígúlá ná a sá shé mpaam. Nyə á bwey cɛɛlə shé mpaam nyɔɔɲgkwonj mə *Krîst Yésus dí, shí ga nda fwo tééd.

¹⁰ A má ka lwó shé mpaam nyɔɔɲgá ja gaád nə zálə cugye íshé Krîst Yésus nyə á zə lwóya nyúúl yí. Nyə wə nyə a má zə caam ɲkul shwiy í á də bə nə ndí yí, a zə nə Jɔjɔ Kéel zə sá ná shé mpúg cug jí kú bá bwele shîn yí.

¹¹ Jɔjɔ Kéel dɔɔɲg wə Zembî nyə á təl mə ná mə ɲgág nə bwiɲg yí, mə bég *muud lwámá, mə bə nə zhií mə jígúlí búúd.

¹² Gwá wə má ɲgá jíɔw minjugú yí; ɲji mə agwágé myo shwôn, nəcə mɛɛ mə mpú múúd má á má búgula yé; mə mpú búbálé ná a jí nə ɲkul mpu baagulə sâ jêsh má yé nyə ná a bááguləg yí, mə kə bá ɲwa gwo jwôw á məzhúgúlâ.

¹³ Iciyá yá obúbálé wó á lóg nə mə yí, ɲwag byo tâɲ yuug, ɲwag byo nə búgə nə cɛɛlí í ɲgə zhu wə Krîst Yésus yí.

¹⁴ Sâ wo á yíyɔw yí, wo ó baagulə gwo nə kwíindyá má ɲkɛɲkɛ Shíshim ɲjúl shédí yé.

¹⁵ Wo mpú ná buud ɔ Azî bêsh bwá á má myaas mə, tɛɛm bə Fizhêl bá Erəmozhên.

¹⁶ Cwámba gwágúg ɲjów búúd má Onezifôr cey lámúd. Nəcə nywáá nyə á də wá mə ɲkul nyúúlúd,

---

1:9 Ifz 2.8-9; Tit 3.5   **1:10** Yuá 1.14; Tit 3.6 *shwiy ... cug jí kú bá bwele shîn yí*: 1Kr 15.20, 55, 57; Heb 2.14-15   **1:11** 1Tm 2.7   **1:13** 1.5; 1Tm 1.10   **1:14** 1Tm 6.20   **1:15** 4.16   **1:16** Onezifôr: 4.19

kú gwág mə shwôn ná mə ji mímbwugəd.

¹⁷ Nyə á yida ηgə sọ mə nə zény ja nyə á wóós Róma yí, a mú kwey mə.

¹⁸ Cwámba Yésus sáág ná Zembî bág gwág nyə cey lámúd jwów á məzhúgúlâ. Wo ntâg wé mə búl mpu bímbí lú kwíindyá nyə á kwíind mə Ifêz yí.

2

Pwôl ηgə cwîny mwân yé

¹ Mwân waam, ság ná mpaam mə *Krîst Yésus í lúlushig wo!

² Sâ jêsh wó á gwág mə á jíguli zhwog owúshined bwé njúl yí, kalagú gwo, yə búúd wó mə dúg ná bí abúgúlág wá, bân bwé bég nə ηkul mə jígúlí bóólúgá búúd.

³ Jísówúg dwó kəw lú mínjugú tâη nda fwámé zimbî mə Krîst Yésus.

⁴ Muud ηgə sêy séy ízimbî yé, ja á cœel ná mása yé gwágúg nyə nywa yí, nyə ádé na nyiηgə kənd lám zhizhe ísád.

⁵ Bwə dū bwééd ηgwiimbe igwiimbî *tûm gúmə nji ja á ntọ nda mácéx mə ígwiimbí mə cí nó.

⁶ Mbɛye məmpəg nyə á wáduga yé, nyə wé mə jálá nə fwo tééd mwáágulə mpúmá.

⁷ Faasúg ísâ mə ηgə ci yí, Cwámba nyə e sá ná wo wámbúlág byêsh.

⁸ Wo ɔ tédúgá Yésus-Krîst nyə á byêl mpwoη buud mə *Dávid dí, nyə á gwûm yé. Jɔjɔ Kéel mə ηgə bwiηg wé ni.

⁹ Mə ji mímbwug dí nda zhilηngaanə nəcé mə ηgələ bwiηg Milású mí Zembî myɔηg. Nji, mə tɛm bæ

mímbwug dî, muud cugé nə ŋkul wóolə Milésá mí Zembî mənəkəda.

¹⁰ Gwó wá í sá ná mə ŋgág nə jísəw ísâ byêsh, shú ná buud Zembî nyə a féesh wá bwé bíig cug Yésus nyə á zə nə ndí yí, bwé ka bá bə nə milwané mí ábúle bwele shîn yí.

¹¹ Ciyá ábúgúlág jí ná:
Ŋkí shénôŋ Yésus shé á yə,
shénónŋ má bá námé nyingə cugə.

¹² Shé má ká yím mányúúl,
shénónŋ ka bá jwú.

Shé má ká kílya nyə,
a bá námé kílya shé.

¹³ Shé má ká bə kú sá sâ á cí yí,
nywáá bə námé nji abúgúlág,
nəcə a cugé nə ŋkul kílya nyóméfwó.

Wo ŋə sêy mísh má Zembî dí

¹⁴ Báásúlág búúd ísâ íni. Yímbúlig bwo mísh má Zembî dí ná bwé bég kú də bɛ dúlə bigas íciyá ná ndéé mbigas kə nyɛ ózhuyâ. Sâ jəŋŋ í akwííndé təw sâ, í yida kweemushi búúd bwé gwágulə wá.

¹⁵ Wáág ŋkúl ná wo dúg nyîn mísh má Zembî dí ná wo má ntɔ́ mákugulu, wo jí sɔ́l məsáal cugé nə sâ shwôn yé, sɔ́l məsáal ŋé bwiŋg búbélé má Zembî mbii í jéla yé.

¹⁶ Wo nda də kənd málwə mbéé zhizhe mikaand mí ŋé lúmbuli nə búgə myáád. Buud bwé də lás mbii mikaand myəŋg wá bwé bá ŋgə kə nji shwóg-shwóg nə Zembî.

2:10 Rom 5.2; Kol 1.24   **2:11** Rom 6.8   **2:12** Mat 10.32-33; Rom 5.17   **2:13** Rom 3.3-4   **2:14** 1Tm 1.3-7; 6.4; Tit 3.9   **2:15** 1Tm 1.10   **2:16** 1Tm 1.4

17 Iciyá byán í bá ðu ðə búúd nda fáŋ ŋkwaambé í ðu ðə múúd nyúúl ná. Imene bá Filêt bí mbií búúd wɔŋŋ.

18 Bwé ŋgé jaaw buud ná gwúmáshílə sá ŋgé ci ná Zembî mə bá gwúmáshi búúd yí í á mə bwey bæ. Ja bæ ŋgé ci ntó yí, bwé mə shwáda wú óbábáléd kə koogú, bwé ŋgé sá ná bóól búúd búgá í shwágúság.

19 Nji, tɔɔ jí tɔɔ jí, lal-lal lámuga Zembî nyə lám yí, jáá jí ná námə nə shîm; Zembî nyə á cilə cínŋŋ lámuga jɔŋŋ ðí nə: «Cwám̄ba mə mpú búúd bí búúd bé wá», a nyiŋgə námə cilə nə: «Muud yêsh mə ðu kámb Cwám̄ba yé mə jəlá nə béégya nə olíŋgî».

20 Njɔw mə fwámé múúd í ádé bæ nji nə ishúyá bwé á lúlə nə or ŋkí ntág kwóógú bwé ðu lúlə *mwaanê nə ndí yí; í ðu námə bæ nə byɔŋŋ ísâ bwé á caag nə ilíí yí, nə byɔŋŋ bwé á mə nə yagá yí. Bíl bísə byɔŋŋ bwé ðu balan nə ndí məfwála mə gúmá ðí yí; bílúgá, bwé ðu balan nə ndí ja í cúgé fwála gúmá yí.

21 Muud mə myáás bów-bôw mínjígúlá mə ámə ŋgə ci míni yé, nyə é bæ shúyá gúmá. Muud wɔŋŋgú nyə é bæ ŋkékéké múúd, a bæ nə mfií shú mə Zembî muud njɔw, a bæ kwéésha nə básə nə ŋkul balan nə nyə shú wúl jɔjɔ sósólúgú wêsh.

22 Túbúg íyéesh í ŋgé bul julə məsás nə mənchwámá yí; wo yida sɔ ná wo cúgəg cug á tətəlí, cug búgá, cug cɛəlí, cug á nə shɛɛ. Bínŋ buud bwé ŋgé jɔw Cwám̄ba nə milám fúbán wá, bi cúgəg gwo nə lám wêsh.

23 Dugú ban sɛŋúsálə búúd bwé ðu sɛŋusa məkəl kú nə wúmbúlé nda mikás yí. Nəcə sɛŋúsálə məkəl

wəɔŋgá í ábweyé nə də shúgula ózhuyâ.

24 Í njúl nə sóɔl məsáal mə Cwám̄ba nyə ajáláyé nə də bə nə ozhuyâ, á jəlá nə yidá bə nə osusa nə muud yêsh, a də mpu jíguli búúd, a də bə nə jilələ lâm.

25 A jəlá nə də sá ná, bəɔŋg bwé sá nyə oŋkwafad wá, a cwîny bwo nó shεε, a ŋgə bwánd nə ka Zembî nyə é yə bwo fwála nə bwé céndúg mítédúgá nə ndéé bwé zə mpu óbúbələ́,

26 bwé mú nyiŋgə bii fwámé mítédúgá nə ndéé bwé mú cugya wú ŋkwaanŋ mə Njwû məjamb dí kúl nyə á wá bwo mímbwug myéd nə bwé dúg gwág nji nə nyə yí.

3

Bów-bôw ísâ í bá s̄y mwów mâ məzhúgúlâ d̄i

1 Mpug nə mwów mâ məzhúgúlâ d̄i, mól mífwála mə bá bə ŋkí lal cug.

2 Nəcə buud bwé bá bə nə ibí, bwé bul cεel *mwaanê. Bwé bá bə nə bəgwa, bwé də ŋkêny mányúul, də *lās nə Zembî bwaasúlə mpu, sá obyól bāŋ məlwê, nda də l̄j mánywa, kú gwəɔ Zembî.

3 Bwé bá bə nə ŋkúd, bwé ábúle də magulə juu búúd, bwé bá də sá íkúdúgú, də sá ísâ nə jwuŋ, də bə nə mənyaan, kú cεel mánywa.

4 Bwé bá də bə ŋgwól kusha ŋgwól, ŋgwól kusha ŋgwól, bwé bá bə nda bwé cúgə nə milúu, də jág ŋkêny mányúul, bwé bá cεel máshweesh mə cug ntə Zembî.

⁵ Bwé bá ða nyîn nda buud bwé ngé gwóó Zembí wá, nji bwé nda mpu ñkûl má Zembí í ða cénd búúd yí. Wo ó bá ða tôw búúd bœng shwóg-shwóg.

⁶ Bóól bœng bwé ða kyey nœ minjígúlá myân mínjów mínjów; budá bwé ngé wáduga nœ kúdé lú *misám, íyéesh mimbií mimbií í ngé kœ nœ bwo cê kœ nœ bwo cê wá, bwé ða biil mínjígúlá myœng dí, nda óshû bwé ða biil ñkwaang dí ná.

⁷ Búsœ nji bwé ó ða ñwa mínjígúlá, nda ka bwelœ mpu óbúbálé.

⁸ Nómœ nda Zhanés bá Zhambres bwé á lúmbuli nœ Moyíz ná, ntó námœ wé óyíguli bœng bwé ngé lúmbuli nœ óbúbálé yé. Mitédúgá mí mú bwo oncúg-nculê milúúd, jáñ búgá í á má yœ íyíy-yíy.

⁹ Nji, sósílgá wáñ í ábúlé bugaban, nœcé buud bêsh bwé é mpu ná bân bwé ngé cugé íwushí dí námœ nda íwushí í Zhanés bá Zhambres í á mpûy ná.

Nadagá ni isâ wó á jíg mádí yí

¹⁰ Wœ gwó kóómb dí, wo á bœ minjígúlá myâm, wo ñwa kuú ñœnd wâm, wo mpu íyuug má ngé yigula yí, nœ búgá jám, nœ cug má ngé cugé kú nœ milámusa yí, nœ cœlí jám, nœ zény má jí nœ ndí shú kálœ shwóg yí.

¹¹ Wo mpú nda búúd bwé á wáám mœ nœ cúwálí ná, wo mpú bímbí jugúlœ má á jug Antyósh nœ Ikóniyum nœ Lístrœ yí. Byáyé ífumuga má áshígé jísœw yí? Nji, isâ íni byêsh í á tœm ngé wáám mœ, Cwámba nyœ á ngé sá ná mœ fáámug.

3:5 Mat 7.15, 21; Rom 2.19-20; Tit 1.16   **3:6** Tit 1.11   **3:8** MmN 7.11, 22; 8.3, 14; 1Tm 6.4-5   **3:10** Rom 16.24; 1Tm 1.5   **3:11** Mis 13.50; 14.5; 14.19 **jugúlœ má á jug:** Sôm 34.20; 2Kr 11.23-29

¹² Mpug ná buud bêsh bwá céél cugə cug í yə Zembî gúmá kwoŋ mə Yésus-Krîst wá bwá bá bwəma nə cúwáíí.

¹³ Nji, bəŋg bí mímbúwáíú wá nə bəŋg wá məshíigá bwá bá yida ŋə jág bul sá məbôw, bwá ŋə yíí bóól búúd zhííd, bwáméfwó bwá ŋə námá yííw.

¹⁴ Wεε gwó kóómb di, nadagá nə ísâ wó á jíg wo magulə nə lâm wô yí; wo mpú ntâg buud wó á jíg ísâ byəŋg bwádí wá.

¹⁵ Wó bwey mpu Micilyá mí Zembî tééd ná wo njúl mwántombú. Micilyá myəŋg mí nə ŋkul sá ná muud bág nə fəg shú cug búúd bwá ŋə bii nə búgúlálə Yésus-Krîst yí.

¹⁶ Zembî wá nyə a lwó buud cilyá wêsh bwá á cilə yí; ntó, cilyá wêsh wúsə nə mfíí shú jígúlílə búúd obúbálé, nə bágúlálə íwushí, nə ságúlə yíí búúd íwushí dî, nə jígúlílə búúd cug á tútəlí,

¹⁷ shú ná muud má Zembî bág nə ŋkul kwag sá jêsh, sá nda fúfə nyə shú sálə sóólúgú wêsh wí ŋkí nywa yí.

4

Timotê bwíŋgəg Jəjə Kéel

¹ Mə ŋə lás nə wo mísh má Zembî bá Yésus-Krîst dî. Mə lás nə wo, námá nda *Krîst Yésus mə bá nyiŋgə zə ná, námá nda á bá zə sámb búúd milésú tə mímbimbə tə mikuwó ná, námá nda á bá zə təl íjwúga byé ná.

3:12 Mat 16.24; Yuá 15.20; Mis 14.22; 1Te 3.3   **3:14** 2.2; 1Tm 1.10
3:15 Yuá 5.39; Rom 15.4; 1Tm 4.13; 2Pr 1.21   **3:17** 2.21   **4:1**
 Mis 10.42; 2Kr 5.10; 1Pr 4.5

² Mə lās nə wo ná, cúndəg Ciyá má Zembî, báásúləg tə fwála í jəla, tə í ajəláyé; dəgú lwó búúd iwushí byán, dəgú jum, də cwíny; isá íni byəsh dí, kú nə milámusa, wo mbíd nji yéesh jígúlílə.

³ Nəcé dúl fwála í bá bə, buud bwə ábúle ná də cəel gwág fwámé njígúlá. Bwə bá yidá də bə íyéesh byán, də sɛɛŋgya nə oyíguli bwə də jaaw bwo isá í də lugə bwo málwəd yí.

⁴ Bwə ábúle ná də kənd málwə óbúbələd, bwə bá yida də gwágulə míkaanə.

⁵ Nji wɛɛ dəgú cunal iyéesh byə ja jəsh, wo ɔ jísów micún, wo ɔ wá nyúúl bwiŋgúlə Jɔjɔ Lánud, sá ísáy byə mbií í jəla yí.

⁶ Mɛɛ mú nda cúdú bwə zə cígə yə Zembî *mətúnuga yé, wəla lú njəond dām í mə wós.

⁷ Mə á mə gwána jɔjɔ gwáná, mə mə casulə kúlá mə á ŋgə ju yí, mə a mə baagulə búgə.

⁸ Téd kíkídiga, *túm gúmá í músə mə ŋkwəmasá, túm gúmá í lwó ná Zembî mə ci ná mə ji tətəlí yí. Cwámba, muud jí sémbye milású atətəlí yé, nyə wə mə bá yə mə yuug jəŋg jwəw dəŋgúd; nyə abúle yə nji mə, a bá námə yə bəŋg bəsh bwə ŋgə cəel ná a nyíŋgəg zə wá.

Isá í lâm

⁹ Wág ŋkúl né wo lálug zə kwey mə.

¹⁰ Démas mə myaas mə nəcé a jág bul cəel cug á mwəw mága. Nyə a mə kə Tesaloníka, Kresáns mə kə Galátia, Titus kə Dalmatí.

4:2 Mis 20.20, 31; Tit 1.13   **4:3** 1Tm 1.10; 4.1   **4:4** 1Tm 1.4   **4:6** Flp 2.17; 2Pr 1.14   **4:7** 1Kr 9.24-25; Flp 3.12-14; 1Tm 1.18   **4:10** Flp 2.21 **Démas:** Kol 4.14; Flm 24; 1Yn 2.15; Tit 1.4

11 Nji Lúkas wé sá bí wa yé. Wo ɔ ηwa Márkus zə nə nyə, nyə é zə kwíínd mə ísýúd.

12 Mə a mə kənd Tishik Ifêz.

13 Ja wó bá zə yí, wo ɔ bá zé nə mə káándó yôη mə á lúgə Truwás wé Karupus yí; wo ɔ bá námé zé nə okálaad, bul bə né ndéé bəəηg bí sýyá nə ikúúdú í cúdú wá.

14 Aləguzándrə álúlə mikwambə nyə á bul sá mə məbôw. Cwámba mə bá yə nyə myəna myá misóólúgú myé.

15 Wo ɔ də námé káálugə nə nyə, nyə á bul lúmbəli nə kéel dúsú.

16 Jwów mə á tééd kə shwɔ nyúúl mpáánzə milású yí, mə a shígé bə nə muud mə kwíínd mə, buud bēsh bwé á myaas mə. Zembî ké juu bwo nə bów-bôw sóólúgú wáη wəəηgúd.

17 Nji, Cwámba nyə a shí kwíínd mə, nyə á lələshi mə mbií á né mə á bwiiηg kéel dé dēsh, mə sá né ikúl ishús byēsh í gwágúg dwo. Nyə a tí yíl mə májə mə zhwambáηkwuη dî.

18 Cwámba nyə e bá námé də yíl mə bíl ísá í mábôw byēsh dí, a mú bá sá né mə kág nyí Faan dé á gwówúd kú shwúg jús kú bwim bəəgú. A bég nə gúmə kandugə á kandugə! Amen.

Məbódá

19 Wo ɔ bódá mə Priska bá Akilas nə njów búúd mə Onezifôr.

4:11 Lúkas: Kol 4.14 **Márkus:** Kol 4.10   **4:12** Tishik: Kol 4.7-8
4:13 Mis 20.6   **4:14** Mat 16.27 **Aləguzándrə:** 1Tm 1.20   **4:16**
1.15   **4:17** Dan 6.21; Sôm 22.22; Mis 1.8; 23.11   **4:18** 2Kr 1.10; Flp
1.19-20   **4:19** Priska bá Akilas: Mis 18.2 **Onezifôr:** 2Tm 1.16-17

²⁰ Erâst nyə a lág Kərênt, mə a lágə Trofîm Milêt a ηgá bwás.

²¹ Wáág ηkûl ná wo zég ηkwân nda fwo zə shí. Nə Ibulus nə Púdens nə Línus nə Klodía nə bóól bwááng bēsh bwá ηgə báda wo.

²² Cwámba jíg nə *shíshim wô! Zembî ké sá bí mpaam.

Kálaad Zεmbî : Sə, á Gúgwáan New Testament in Makaa

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Makaa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Makaa

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d1606f4a-0ada-5be8-9b44-23b40e4b3495